

SOS BØRNELIV

Vinter | 2024

SOS
BØRNEBYERNE

Børn og unge kigger udad

Fra indskoling til efterskolen
lærer elever om vores arbejde.

SIDE 8

60 år i Danmark

Mange trofaste faddere kan fejre
jubilæum sammen med os.

SIDE 10

Side 4

Indien: Et hjem i mellemtiden

Bostedet Upvan sørger for ro og tryghed til
børn, der venter på et hjem

Side 12: **Ung mor med knuste drømme**

Nyt projekt i Rwanda skal forebygge uønskede
graviditeter og støtte unge mødre

Børns ret til beskyttelse

De langstrakte konflikter har krævet vores opmærksomhed i det forgange år. Krigen i Sudan, i Ukraine, i Libanon og Gaza har været triste påmindelser om, at den slags desværre altid og uden undtagelse går hårdest ud over børnene. Historier om triste skæbner er gået kloden rundt. Det kan være svært at rumme og lettest at lukke øjnene for – især når det går ud over børn.

Men det har I ikke gjort. Tværtimod har vi oplevet stor opbakning, når vi har bedt jer støtte børn fanget i krige. Selv når det har været i historisk komplicerede konflikter, har vi mødt opbakning. Det har vi blandt andet set med krigen i Gaza. Her er mange nye faddere kommet til, ligesom mange eksisterende faddere har tegnet et ekstra fadderskab.

SOS Børnebyernes vægter altid hensynet til beskyttelse af børn højest - uanset den politiske situation. Vi ved, at mange af jer støtter os, netop fordi vores arbejde ikke er politisk. Vi har i årtier støttet børn, der har mistet eller er i fare for at miste forældreomsorg på begge sider af konflikten. F.eks. har vi to børnebyer i Israel og vores to børnebyer i Palæstina. Med vores tilstedeværelse i krigsramte områder følger også en ufravigelig forpligtelse til at blive hos de børn, der bliver fanget i konflikter. For os betyder det også, at når vi ser, at børns grundlæggende ret til beskyttelse i en krig eller væbnet konflikt ikke bliver opfyldt, så er vi forpligtet til at efterlyse våbenhvile og appellere til de beslutningstagere, der kan gøre det muligt at nå, hjælpe og beskytte børnene.

Har vi så valgt at være politiske? Nej, vi har gjort, hvad vi altid gør. Vi har været der for børnene. Det politiske er kommet til dem og har overskygget deres ret til beskyttelse. Det har vi modsat os. Også her mærker vi fortsat opbakning. Den vidner om en bred forståelse for, at vi er på børnenes side, simpelt hen fordi vi mener, at børn altid er uskyldige og altid har ret til beskyttelse. ■

Mange hilsner

Mads Klæstrup Kristensen
Direktør, SOS Børnebyerne

© Agnete Schlichtkrull

”

SOS Børnebyerne
vægter altid
hensynet til
beskyttelse af børn
højest - uanset den
politiske situation.

Indhold

4 // Et hjem i mellemtiden

På bostedet Upvan sørger personalet for ro og tryghed til børn, der venter på et hjem.

8 // Børn og unge vender blikket udad

SOS Børnebyernes mange forskellige læringstilbud bliver flittigt brugt på alt fra folkeskoler til efterskoler.

10 // Tillykke med jubilæet

Vi hylder nogle af vores trofaste faddere, der i år kan fejre fadder-jubilæum.

12 // Ung mor med knuste drømme

Nyt projekt i Rwanda skal forebygge teenagegraviditeter og støtte unge mødre.

15 // Opskrift

Prøv SOS-mor Umas indiske risdessert Kheer.

BILLEDPOLITIK

SOS Børnebyerne ønsker at beskytte børnene. Det betyder blandt andet, at vi ændrer børnenes navne, så børnene ikke bliver genkendt. SOS Børnebyernes regler er i overensstemmelse med EUs regler om databeskyttelse.

FORSIDEN

Pigen på forsiden har mistet forældreomsorgen og var i fare for at ende på gaden. Hun bor lige nu i et af SOS Børnebyernes såkaldte 'short stay homes' i Indien. Her er hun og 19 andre piger i trygge omgivelser med voksne omsorgspersoner omkring sig, mens SOS Indien i samarbejde med lokale myndigheder forsøger at finde et permanent hjem til hende - enten hos biologiske slægtninge eller hos en plejefamilie. Læs mere på side 4.

**SOS
BØRNEBYERNE**

UDGIVER
SOS Børnebyerne Danmark
Amerikavej 15 C, 2. sal
1756 København V.
Tlf.: 33730233
E-mail:
info@sosbornebyerne.dk

Gironr.: 8 03 24 40

ANSVARSHAVENDE
Peter Hermann Kamph

REDAKTION
Iben Stjerne Christensen
Tania Tange
Anne Kidmose

FORSIDEFOTO
Emilie Thjell-Madsen

TRYK
Stibo. Oplag: 66.550

GRAFISK DESIGN OG
PRODUKTION
Ida Egedal

Et hjem i mellemtiden

Gennem yoga, struktur og omsorg sørger Shailja og hendes medarbejdere på det midlertidige bosted 'Upvan' for husly og tryghed til de 20 børn, der alle venter på at få et permanent hjem.

Tekst: Tania Tange · Foto: Emilie Thejll-Madsen

11-årige Sonu har store drømme for sin fremtid og fortæller med selvsikker stemmeføring, hvordan hun agter at blive 'business woman' og komme ud at erobre verden. Entusiasmen stråler ud af hende, og de andre børn flokkes om hendes gode energi. Hun indtager naturligt og blidt en lederrolle blandt dem, mens hun snakker om stort, småt og større, sætter lege i gang, orkestrerer fællessang og byder op til indisk folkedans.

Sonu er den midterste af en søskendeflok på tre. Ayush på 10 og Manjeet på 12 er modsat deres søster mere forsigtige og generte og gemmer sig lidt i trygheden af deres selvsikre søsters armbevægelser.

Plads til fællesskab og fremtidsdrømme

Det er tydeligt, at de tre søstre er en flok, der ved, hvor vigtigt det er at passe på hinanden. Efter deres forældres død er de alt, hvad de har tilbage af biologisk familie. I hvert fald indtil videre.

De tre søstre mistede inden for kort tid begge deres forældre under Corona-pandemien. I dag bor de i et af SOS Børnebyernes *short stay homes* i Indien. Her bor de, indtil SOS Børnebyerne sammen med de lokale myndigheder finder en permanent løsning til dem.

Et 'short stay home' er, som navnet antyder, et midlertidigt opholdssted. Her kan børn, der af den ene eller anden grund står uden forældreomsorg være i en kortere periode, indtil de enten kommer tilbage til deres familie eller slægtninge, eller man finder en anden langsigtet omsorgsmulighed til dem. Det kan enten være i en børneby, plejefamilie eller et statsligt omsorgstilbud. De fleste ophold varer enten et par uger eller måneder - nogle enkelte et par år.

Biologiske søskende bliver sammen

SOS Børnebyerne forsøger at finde biologiske slægtninge, som de tre piger kan flytte hjem til. Hvis det ikke lykkes, vil de højst sandsynligt flytte ind i en børneby, hvor de fortsat vil kunne bo under samme tag, følges i skole og vokse op side om side. Indtil man har fundet den bed-

ste løsning for de tre piger, bor de her i huset sammen med 17 andre piger, der også står uden deres primære omsorgspersoner.

Det bedste for barnet

Der kan være mange grunde til, at et barn har brug for at bo en periode på et midlertidigt bosted. Det kan f.eks. være børn, der har mistet deres forældre, børn der bor på gaden, eller børn, der er blevet udsat for overgreb eller omfattende svigt.

Shailja har arbejdet hos SOS Børnebyerne i mere end 20 år og har de sidste to år været leder af opholdsstedet i udkanten af Delhi, der har fået navnet Upvan, som betyder have. Med et stolt hjerte fortæller hun om den støtte og hverdag, som hun sammen med sine seks ansatte forsøger at give børnene på opholdsstedet:

“De kommer hertil med en hård fortid i bagagen, så vi lægger stor vægt på, at de skal finde troen på sig selv og troen på, at de har en plads her i livet”.

‘Upvan’ skal være et hjem i en mellemtid,

hvor håbet, drømme og tillid til sig selv og omverdenen kan gro. Yoga og meditation er faste elementer i dagsprogrammet. Ligesom et barn altid får et fuldt lægetjek inden for de første 24 timer efter ankomst.

Nogle børn kan være undervægtige eller fejllærnerede, mens andre kan have brug for medicin eller anden hjælp. En gang om ugen kommer en psykolog og snakker med børnene både i grupper og individuelt, mens de også bliver undervist i deres rettigheder:

“Vi arbejder altid sammen med de lokale myndigheder om at finde børnenes biologiske slægtninge. Ligesom vi hjælper med praktiske ting omkring bl.a. juridiske dokumenter og indskrivning i skole,” siger Shailja.

Det handler for hende om at give børnene det bedste udgangspunkt for deres videre færd - hvad enten det er hos biologiske slægtninge, hos en plejefamilie eller i en børneby. Upvan er et midlertidigt hjem, men derfor skal det stadig føles som et hjem.

Sådan ser dagen typisk
ud i Upvan

kl. 06.00 Så står vi op
kl. 08.00 Morgenmad
kl. 08.30 Skole
kl. 14.00 Hjem fra skole
kl. 14.30 Yoga og hobbyer
kl. 18.30 Vi øver os på engelsk
kl. 19.30 Aftensmad
kl. 21.30 Lektier
kl. 23.00 Godnat

Mit SOS

"Mit SOS" er et personligt univers på vores hjemmeside, hvor du kan komme tættere på dit fadderskab. På "Mit SOS" kan du:

- ♥ Se billeder og videoer fra dit fadderskab og livet i børnebyen
- ♥ Se dine fadderrapporter, som du får to gange om året
- ♥ Vælge om du vil have dine fadderrapporter digitalt eller med posten
- ♥ Se fine historier fra det land, hvor du har dit fadderskab
- ♥ Se og rette dine kontaktinformationer

Har du allerede adgang til "Mit SOS", kan du logge på via sosbornebyerne.dk/mitsos.

Har du ikke adgang, kan du skrive en mail til info@sosbornebyerne.dk, så hjælper vi dig.

Børn og unge vender blikket ud i verden

SOS Børnebyernes læringsunivers henvender sig med verdensvendte undervisningsforløb af høj kvalitet til alle trin i folkeskolen.

Scan QR-koden med kameraet på din telefon og gå på opdagelse i vores læringsunivers

© Chilie Hviid Orloff Fillipsen

Omvendt Julekalender

Omkring **70.000** skoleelever vender her i december blikket ud i verden, når SOS Børnebyernes gratis undervisningstilbud Omvendt Julekalender løber af stablen for **12. gang**.

Julen kan hurtigt komme til at handle om lange ønskelister og farverige pakker. Med Omvendt Julekalender vender vi julen på hovedet. Her handler det nemlig om glæden ved at give i stedet for at få.

Derudover gør varten Mille Gori eleverne opmærksomme på forskelle og ligheder blandt verdens børn gennem film og gode spørgsmål, der kan plante frø til gode samtaler i børnehøjde om emner som retfærdigheder og livsvilkår.

Nysgerrig? Find hele julekalenderen i vores læringsunivers. Scan QR-koden i toppen af siden.

4.000 foredrag

Siden 2017 har skoler haft mulighed for at bestille et gratis foredrag om børns levevilkår og SOS Børnebyernes arbejde. Det har kun været muligt takket være vores fantastiske foredragskorps af seje frivillige bosat i hele landet. **Har du også lyst til at blive foredragsholder? Skriv til skole@sosbornebyerne.dk.**

Tal, der tæller:

- ♥ Bestilte foredrag i 2024: 668
- ♥ Bestilte foredrag siden 2017: 4000
- ♥ Antal børn, der gennem et skoleforedrag er blevet klogere på børns vilkår og SOS Børnebyernes arbejde: Mere end 100.000
- ♥ 50 foredragsholdere turnerer hele landet rundt

"Jeg er ret sikker på, at det at være foredragsholder for SOS Børnebyerne forlænger mit liv med mindst fem år. Børn er bare det skønneste publikum."

- Jørgen, foredragsholder

© Emilie Thjell-Madsen

Fra ung i Kenya til ung i Danmark

"A problem shared is half solved"

- Vivian, Youth Champion, Mombasa, Kenya

Over hele verden rammes unge af mentale udfordringer og konsekvenser af klimaforandringer. Samtidig ser vi unge gå sammen i nye fællesskaber for at handle på globale udfordringer. I år kunne SOS Børnebyerne lancere et undervisningsforløb, som er skabt i fællesskab med unge fra henholdsvis Kenya og Danmark. Forløbet er målrettet efterskoler. Her kan eleverne gennem film og opgaver blive klogere på, hvordan de to temaer fylder i unges hverdag på kryds og tværs af landegrænser.

Scan QR-koden med kameraet på din telefon og se blandt andet de fine film lavet af og med unge i Kenya.

Elever løber 37.000 kr. hjem til SOS Børnebyerne

Donationen er resultatet af Sanderum-skolens motionsdag, hvor hele 750 elever engagerede sig med hjerte og energi. Her blev eleverne sponsoreret af deres forældre for hver omgang, de gennemførte.

Det var eleverne selv, der valgte SOS Børnebyerne som den organisation, de ønskede at støtte. Sanderumskolen har tidligere haft besøg af en af vores foredragsholdere, og det var måske her, frøet blev plantet.

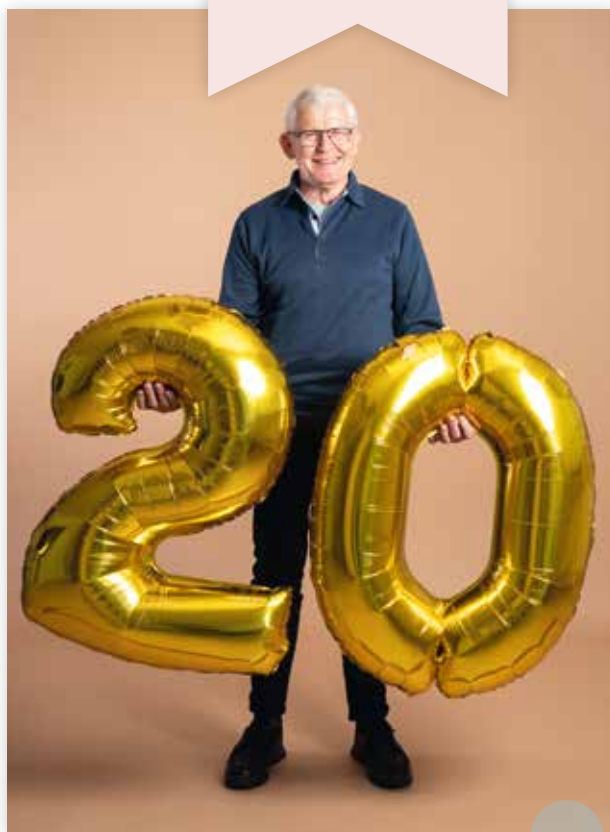
TAK!

"Jeg føler mig tryk ved,
at pengene går til det,
de skal og kommer
børnene til gode. De
vokser op og bliver
gode medmennesker."
Inger har støttet i 10 år

"Det der betyder noget
for mig er, at der bliver
taget hånd om hver
enkelt person."

Johan har støttet i 20 år

"Det betyder rigtig meget
for os, at vi kan se via je-
res materiale, at børnene
bare har det rigtig godt,
er sammen med deres
venner og familie."
Inge og Ebbe har støttet i
30 år

© Chille Hvid Orloff Fillipsen og
Emilie Trøjell-Madsen

Da vi begyndte at støtte
SOS Børnebyerne, var vi
selv en familie med små
børn, og vi kunne leven-
de sætte os ind i, hvad
det betød for et barn ikke
at have forældre.
Jan har støttet i 50 år

"Alle børn har brug
for et kærligt hjem.
Et hjem, hvor der er
nogen, der tager sig af
dem og sørger for, at
de kommer i skole og
lærer noget.
Lene har støttet i 40 år

Tak for jer

Den 26. november fyldte SOS Børnebyerne i Danmark rundt. Det er nu 60 år siden, at den danske gren på den store internationale stamme blev grundlagt. Siden da har vi haft den store fornøjelse af følgeskabet af et utal af trofaste støtter. Nogle har været med helt fra begyndelsen, mens andre er helt nye i folden. Tak for alle jer, der er med os og støtter vores arbejde for verdens børn og unge.

Tekst og fotos: Anne Kidmose

Ung mor med knuste drømme

Teenagegraviditeter er en voksende udfordring i Rwanda. Derfor vil SOS Børnebyerne udvide de forebyggende initiativer med en målrettet indsats for at forebygge teenagegraviditet og støtte unge mødre.

En graviditet er resultatet af et lille mirakel. Under de rette omstændigheder er starten på et nyt lille liv en lykkelig hændelse. Men for en ung pige fra en udsat familie kan

en uønsket graviditet vende op og ned på livet. Det kan knuse drømmen om en uddannelse og påføre skyld og skam.

Efter ellers at være stagneret op til Coronapandemien er antallet af teenagegraviditeter i Rwanda de seneste år steget kraftigt. Det har ikke bare konsekvenser for den enkelte unge mor, men også for hendes familie og mere overordnet for landets udvikling og økonomi.

Over en tredjedel af Rwandas befolkning lever i fattigdom, særligt i landområderne som f.eks. i Kayonza, hvor mange har svært ved at få afgrøderne til at række og forsørge sig selv. Når teenagere bliver forældre, bliver det endnu vanskeligere for dem at bryde fattigdomscirklen. De unge kvinder står ofte alene med graviditet og barn og må ofte afbryde deres skolegang og får derfor svært ved at få et stabilt arbejde.

Problemet har rod i en række komplekse

faktorer: Fattigdom, et lavt uddannelsesniveau, ulighed mellem kønnene og seksuelle overgreb spiller alt sammen en rolle. Af hensyn til familieband, økonomiske udfordringer og frygt for social udstødelse dækker mange familier over teenagegraviditeter, fordi de ofte kommer med skyld og skam i tilgift.

Colette: "Folk kalder mig prostitueret"

Selv om Colette har skabt et lille, nyt liv, er hendes blik fraværende. Det er som om, hun er sunket ind i sig selv.

"Da jeg blev gravid, kunne jeg slet ikke få ind i mit hoved, at jeg skulle være mor. Jeg kunne bare ikke forstå det," siger Colette. Det er vanskeligt for hende at forestille sig en god fremtid. "Der er ikke andre muligheder end at arbejde med landbrug," siger hun opgivende.

Det hjælper ikke på hendes humør, at naboerne er begyndt at tale nedladende til hende. "Folk kalder mig prostitueret. Det gør mig ulykkelig, men jeg har ikke noget valg. Sådan er livet. Jeg vil undgå at blive gravid igen, for en graviditet får lokalsamfundet til at se ned på mig," siger hun.

Colette måtte gå ud af skolen efter 5. klasse for at tjene penge til familien. Hun mødte sin datters far i forbindelse med arbejde, og de blev kærester. Men da hun blev gravid, forlod han landsbyen.

Colette var ekstremt bekymret for, at hendes egen familie ville udstøde hende, når de fandt ud af, at hun ventede sig. Det sker ofte for unge kvinder

Teenagegraviditet

- 95% af alle teenagegraviditeter sker i det globale syd.
- Hvert år bliver 7,3 millioner piger under 18 år i det globale syd mødre. Det svarer til 20.000 fødsler pr. dag.
- Komplikationer under graviditet og fødsel er den største dødsårsag blandt 15 til 19-årige piger på verdensplan.

i Rwanda, at deres familier ikke vil have noget med dem at gøre, hvis de bliver gravide.

Men Colettes forældre var heldigvis mere forstående. Colette kalder det et "mirakel", at hendes forældre lod hende blive boende derhjemme. Men selv om familien holder sammen, er det svært for dem at løfte sig ud af fattigdom – og med et spædbarn at tage vare på, kan de ikke arbejde i markerne, som de plejede. De må hele tiden skiftes til at passe den lille.

Colette har dog et spinkelt håb for fremtiden: "Jeg drømmer om at lære at sy, for det er ikke så fysisk hårdt som at arbejde i marken," siger Colette. Og hun tror, at andre unge mødre også kan få glæde af at lære noget nyt.

Drømmene skal leve videre

På nuværende tidspunkt har SOS Børnebyerne i Kayonza kun i et vist omfang mulighed for at støtte teenagemødre gennem den forebyggende familieindsats. Det er dog ikke i en form, der er specifikt rettet mod de særlige udfordringer, teenagemødre står med. Derfor vil SOS Børnebyerne i Kayonza igangsætte et nyt projekt målrettet udsatte teenagemødre og styrke indsatsen for oplysning om seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder.

For at knække kurven skal projektet også vejlede

Møde i en låne-sparegruppe i Kayonza. Her hjælper SOS Børnebyerne kvinder med at skabe et indkomstgrundlag og yder psykosocial støtte til familierne. I denne gruppe deltager enkelte teenagemødre.

unge i, hvordan de undgår at blive uønsket gravide. De skal kende deres rettigheder og muligheder for prævention. Og forældre, lærere og lokalsamfundet skal have viden om, hvordan de bedst støtter op om de unge.

Projektet vil bl.a. rumme følgende:

- Skolegang og jobkurser – så de unge piger kan få en uddannelse og et arbejde.
- Nyttig viden for de unge forældre – f.eks. hvordan man passer et spædbarn.
- Praktisk støtte til f.eks at få registreret barnet og skaffe pasning.
- Træning af forældrene i at tale med deres unge om seksualitet og prævention.

- Viden om seksualitet og prævention til unge piger og drenge – så de ved, hvordan de bedst beskytter sig mod uønsket graviditet.

Tak til alle private støtter og fonde, der har givet donationer til projektet. Der søges på nuværende tidspunkt stadig midler til projektet, der efter planen skal starte op i begyndelsen af 2025.

Meld dig som indsamler

Vi samler ind til krigsramte børn den 4. maj 2025. Meld dig allerede nu som indsamler og hjælp de mange udsatte børn, der er fanget i krig:

sosbornebyerne.dk/landsindsamling

Skriv under for Gazas børn
Scan QR-koden og kræv at Danmark prioriterer Gazas børn nu.

Det skal du bruge:

- ♥ 50 gram basmatiris
- ♥ 1 liter sødmælk
- ♥ Et par tråde safran
- ♥ 5-6 spsk. sukker
- ♥ 1/2 tsk. stødt kardemomme
- ♥ 1 spsk. hakkede mandler
- ♥ 1 spsk. hakkede, usaltede cashewnødder
- ♥ 1 spsk. hakkede, usaltede pistacienødder
- ♥ 1 spsk. lyse rosiner
- ♥ evt. 1 spsk. rosenvand

Sådan gør du:

1. Sæt ris i blød i frisk vand i 15-20 minutter.
2. Bring mælk i kog ved middeltemperatur i en tykbundet gryde. Rør jævnligt.
3. Tag en spsk. af den varme mælk fra og bland med safran i en lille skål. Sæt til side.
4. Dræn risene og kom dem i den kogende mælk. Lad simre ved lav varme under jævnlig omrøring, til risene er omtrent halvt færdige.
5. Tilsæt 5-6 spsk. sukker efter smag og fortsæt med at simre, til risene er næsten møre.
6. Tilsæt alle nødderne og kardemomme og rør godt rundt. Herefter tilsætter du safranmælken.
7. Lad simre til risene er helt møre, og retten er tyknet. Tilsæt til sidst rosiner samt evt. rosenvand.

Velbekomme!

Julebazar

Webshoppen bugner af skønne juleting. Her finder du blandt andet håndlavede engle og smukke julehjerter, men vi har også været ude i verden og finde flotte juleting og gode gaver. Bestiller du inden 18. december, kan vi garantere levering før jul.

Se hele udvalget på
sosbornebyerne.dk/shop-nu

*En sød lille skytsengel
i papir, designet af Ole
Flensted & Mie Lerche*
DKK 65

12 julekort med kuverter
100 DKK

Til- og frakort
Tre ark 40 DKK

*Juleengel i genbrugsmaterialer fra
Tanzania*
59 DKK per styk

*Julestjerne i
genbrugsmaterialer
fra Tanzania*
59 DKK per styk

